ב"ה

אין ליכט
פון תורה

ספר

סיפורי נפלאות
מהשל"ה הק'
ואור החיים הק' ועוד

אידיש

91

הוצאת אמונה
ברוקלין נוא יארק,
שנת תשל"ט לפ"ק

ספורי נפלאות מהגאון הצדיק

של"ה הקדוש

איין וואונדערליכע מעשה וואס האט זיך גיטראפין
מיט דעם של"ה הקדוש אונ מיט זיין שוחט אין דער
צייט ווען ער איז גפארין קיין ארץ ישראל:

אויך שטייט דא א וואונדערליכע מעשה פון דעם

אור החיים הקדוש זצללה"ה

וגם נוסף לזה

איין וואונדערליכע געשיכטע פון ווינער גאון
רשכבה"ג רבינו שמשון זלה"ה

בהוצאות בית מסחר הספרים של ר' יצחק פונק בווילנא.

ווילנא

СИПУРЕ НИФЛООСЪ.
Три Разсказъ. Съ Варшавскаго изданія
ВИЛЬНА.

ВИЛЬНА,
Типографія Б. Ціонсона, Трокская д. 13.
1913.

ספורי נפלאות משל"ה הקדוש

אז דער של"ה הקדוש איז קיין ארץ ישראל גיפארין האט ער זיך זיין גאנץ פארמעגין אוים גיביטען אויף רענדלאך אונ האט זיך אין זיין גילעגנהייט גילאזט מאכין אז דער דייקסיל זאל זיין אוים גיהיילט אונ האט די רענדלאך אריין גישאטין אונ ער האט נוט פאר שלאגין ווארום ער האט מורא גיהאט פאר גזלנים זאלין אים נישט איבער פאלין אויף דעם וועג אונ וועלין ביא אים זיין גאנץ פארמעגין אוועק נעמין וועט ער נישט האבין מיט וואס קיין ארץ ישראל צו פארין · אונ זיי זאלין אויף דעם שכל פאלין צו זוכין געלט אין דייקסיל האט ער קיין מורא נישט גיהאט אונ האט זיך זיין שוחט אויך מיט גינומען · אויף דעם וועג אז דער של"ה האט גיוואלט עסין פלייש שבת אדער יום טוב אדער אפילו אין דער וואכין האט ער זיך גיקויפט איין עוף אונ דער שוחט האט גיקוילעט · זיינען זייא אזוי גיפארין אצייט פון שטאט צוא שטאט אונ אויף הוצאות האבין אים דיא נגידים פון איטליכער שטאט גיגעבין ווארום זיין שם האט גיקלונגען אויף דער גאנצער וועלט · ווייא זייא זיינען אזוי גיפארין אין די היצין האט זיך דער דייקסיל גישפאלטין פון הינטין אונ זייא האבין אויף דעם גיט אכטונג גיגעבין · אונ דיא רענדלאך האבין זיך איינציג ווייס גישאטין ביז עס איז גיט גיבליבין אפילו איין רענדיל ·

ווייא זיי זיינען גיקומען קיין סטאמביל וואס פון דארטין פארט מען שון אויף דעם ים · האט דער של"ה גיבעטין איין יוד ער זאל אים נעהין אסור אויף זיין פערד מיט דעם גילעגנהייט · אונ האט דער גוייל זיך אן גיהייבין צו פרובין ביא דעם דייקסיל ביז ער האט דער זעהען אז עס איז נישטא אפילו איין רענדיל · האט זיך דער של"ה אן גיהויבין צוא ברעכין זיינע הענד אונ צו שרייען וואס וועל איך היינט טאן · ווייא אזוי וועל איך קענען קיין ארץ ישראל קומען · אונ איז אריין גילאפין אין שטוב אונ האט דעם שוחט אוועק גירופין פון אים אונ זאגט אים ברודער לעבין גיב מיר אט מיינע רענדליך וואס דוא האסט ארויס גינומען אויס דעם דייקסיל ווארום אז ניט וויים איך ניט וואס איך וועל טאן · האט זיך דער שוחט אוים גיקוקט אויף דעם של"ה אונ האט זיך אן גיהויבין צושווערין אז ער ווייס ניט וואס צו זאגין אונ דר אמת איז אזוי גיוועזין דאס דר שוחט האט ניט גיוואוסט פון דיא רענדלאך · אונ דר של"ה האט גירעט מיט דעם שוחט דא מיט גוטין אונ דא מיט בייזין

אונ

אונ דער שוחט שווערט זיך אפ דיא גיביין וויא דער אמת איז · מענשין האבין איהם אן גיהויבין צו זאגין אז ער זאל גיין אין מאגיסטראט אונ זאל דעם שוחט לאזין אריין זעצין · דער של"ה האט דאס אבער ניט גיהערט · נאר נגד דעם רצון פון של"ה איז דער איינמערעס אן גיקומען צוא דיא שופטים אונ מען האט איהם גיפאסקינט מיתה · וויא דער משפט פון אגנב וואר אין יענע צייטין דער של"ה אבער האט גרויס רחמנות גיהאט אונ האט זיך זייער פיל משתדל גיוועזן אז מען זאל איהם ניט דן זיין · נור דיא שופטים האבין גיזאגט אז פטור בלא כלום איז ניט מיגליך · מיא מוז איהם לכל הפחות איין אבר אפ שניידין · וויא דר של"ה האט גיזעהן אז עס איז ניט מיגליך דאס איבר צו מאכין האט ער זיך גישטארעט אז מיא זאל לכל הפחות דעם שוחט געבין די ברירה וואסער גליד ער וועט זיך אויס קלייבין · אונ ער האט זיך אויס גיקליבין דעם לינקין אויער האט מען איהם אפ גישניטין דעם לעפיל פון לינקין אויער · וויא דער שוחט האט גיזעהען אז עס איז גאנץ שלעכט מיט איהם · אונ דעם אויער האט מען איהם אויך אפ גישניטין אונ ווער ווייס וואס עס וועט זיך נאך טאן · האט ער זיך שטילער הייט ארויס גישארט אונ איז אוועק אין דיא נאכט אריין :

סטאמביל איז זייער אגרויסע שטאט איז ער זיך אוועק גיגאנגין צוא אשוחט אויף עטליכע טאג · דער נאך האט דער שוחט אקיק גיטאן אז עס איז קיין תכלית ניט אזו צוא זיצין אלעבעדיגער מענטש דארף פיל האבין האט ער זיך אן גיהויבין אביסיל ארום צוא וויזין אויפין גאס · אונ האט זיך אזו אומגידרייט עטליכע טעג אונ דער של"ה הקדוש איז אוועק קיין ארץ ישראל בערום וברוחר נאר פון סטאמבל האט ער צו גשריבין בריף צו זיינע תלמידים אונ צו זיינע גוטע פריינד פון זיין אומגליק וואס האט איהם גיטראפין זיי זאלין זעהן איהם צו העלפין

ער זאל האבין מיט וואס זיך צוא ערהאלטין אין ארץ ישראל · אמאל איז דר שוחט פר ביי גיגאנגין ביי אגרויסער שנים האנדלונג אין סטאמבל אונ האט זיך גישטעלט ביי דר טיר אונ האט אריין גיקוקט אין גיוועלב אונ האט זיך גיוואונדערט ער האט נאך קיינמאל אין זיין לעבין אזו אהאנדלונג ניט גיזעהן · דערוויל האט זיך די קרעמר גירעכינט מיט א אוים לענדישין סוחר וואס האט ביי איהר גיהאנדעלט פר עטליכע טויזנר טאלער סחורה וויא זיי רעכענן זיך האט זיא טויזנער גירעכנט צווייא טויזנר טאלער · דאס קאן איך ניט וויסין צו דער סוחר האט גיוואוסט פון דעם טעות אונ האט זיך ניט וויסינדיג גימאכט צו גיין · גיט דר שוחט אריין אין גיוועלב אונ זאגט איך געט אייך איבער איר

וואלט אויף מיר ניט גרונג זיין אין אייער חשבון איז אמעת׳ אין צוויא פויזנד טאלער · האבין זייא באלד איבער גירעכינט נאך אמאל האבין זייא גיזעהן ער האט רעכט · וויא דער סוחר איז אוועק גיגאנגן פרעגט די קרעטשמערין דעם שוחט פון וואנען זייט איר אונ וואס טוט איר דא האט ער איר דערציילט אז ער איז פון ווייט · אונ ער איז גיפארין מיט ארב קיין ארץ ישראל אונ דער רב האט דאס געלד אין וועג פארלארין קאן ער אים שוין ניט מיט נעמען איבער דעם הייא איך מיך ארום דא אין שטאט ביז וואנען איך האב גיהאט עטליכע טאלער איז מיר גוט גיוועזן איצונד אבער לאזט זיך שוין אויס מיין קאסע ווייס איך ניט וואס איך וועל טאן · זאגט זיא אויב איר ווילט פאר בלייבט ביי מיר אויף אפאר טעג וועל איך זעהן אז איר וועט זיין נוציג צוא מיין גישעפט וועלין מיר זיך אויס גלייכין אויף אייער וועין ניט וועל איך אייך גוט באלוינען פאר די פאר טעג אונ עהין וועל איך אייך דורך דיא צייט אויך געבין · האט זיך דער שוחט באקלערט וואס וועט ער דא לייגן צו דעם גישעפט גוט וועט זיין ער וועט האפין אלוסטיגע מינוט אונ איז גיבליבען ביי איר אין האנדלונג אונ האט זייער גיפיליוועט זיין גישעפט אונ האט טאקע זייער גיטויגט גלייך ער וואלט גיוועזן אגיבארענער שנייט הענדלער · וויא די קרעטשמערין האט גיזעהן זיין גישייטקייט אונ זיא איז גיוועזן איין אלמנה טען האט איר גרויסע שידוכים גירעט מיט פיל געלד האט זיא זיך מיישב גיוועזן וואס טויג מיר צו נעמען אמאן מיט געלד ער זאל מיר מיין קאפ אפ דרייען · עס איז מיר ליבער צוא נעמען דעם שוחט ער וועט מיר זיין גיטריא ובפרט ער טויג צום גישעפט · אונ זיא האט אים אליין אן גישלאגין דעם שידוך ·צום ערשטין האט ער גיטיינט אז זיא טרייבט קאטאוועס מיט אים דערנאך האט ער גיזעהן זיא אז מיינט דס באמת · זייא האבין אין אנגטע שעה חתונה גיהאט זייא האבין זיך גילעבט צוא פרידען אין דער גרעסטער ארדנונג · אונ איז גיווארין אבעל צדקה אונ מכניס אורח · אונ האטשע דער סדר פון דיא ווייבער וואס זיינען ניט צו פרידין פון אזעלכע גישעפטין אזו וויא דיא קרעטשמערין וואס דער גאנצר קרעמעגין איז גיוועזן אירעס אונ ער איז צוא גישטאנען צו איר ארים אונ גיקעמט · נאר ווייל זיא האט אים ליב גיהאט האט זיא אים קיין דעה ניט גיזאגט נאר וואס ער האט גיטאן איז גיוועזן גיטאן · אונ זיינע חלפים האט ער אויך תמיד איבער גיפוצט אונ האט זייא תמיד גיהאלטין אונ האט זיך אלם באדיינקט וויא אזו ער איז געבאך אמאל גיוועזן איין ארעמער שוחט אונ היינט איז ער אזוי דערהויבין גיווארין · אונ די זאך האט זיך גיפירט אצייט פון דרייסיג עטליכע יאר ·

אין עציטע ארום איז דער נודר גיפאלין אז דער של"ה הקדוש זאל
ארויס פארין אויף דר וועלט פון דעם כולל וועגין געלד צו מאכין · וויא
ער איז שוין גיפארין צוריק אהיים איז אים גיקומן נאהענט צוא פסח
אז ער זאל דארפין אויף דער שיף פסח האלטין איז ער אין סטאמבול
פארבליבען אויף פסח · צוויא טעג פאר פסח פרעגט דער של"ה איינגין
מאן אין קלויז ביי וועמען ער קען דא פסח האלטין · אז דר בעל הבית
זאל זיין איין ערליכער אונ זאל האבין שמורה מצות · ווייזט אים דער
יונגער מיין אין מזרח וואנט שטייט אגרויסער עושר אונ איין למדן אונ
איין ערליכער יוד גייט צו אים צו אונ זאגט אז איר ווילט זיין אורח זיין
וועט ער אייך אן נעמען מיט דעם גאנצין הארצין ווארום ער איז איין
מכניס אורח אונ איין בעל צדקה אונ דאס איז גיוועזן דער שוחט ·
וויא דער של"ה איז צוא גיגאנגען האט אים דער שוחט דרקענט אונ
דער של"ה האט דעם שוחט ניט דערקענט ווייל ער איז גיגאנגען
זייער שיין אנגיטאן אזו וויא אגביר · האט אים דער שוחט גיגעבין שלום
אונ פרעגט אים פון וואנען זייט איר · זאגט דער של"ה איך בין פון
ארץ ישראל פרעגט אים דער שוחט נוא וואס פארלאנגט איר זאגט
דער של"ה איך וואלט גיבעטין אפשר וואלט איך ביי אייך גיקאנט
עסין פסח ווייל איך בין פון זיין יוגענד אן נזהר צו עסין מצה שמורה
אונ איר מוזט בודאי אויך עסין מצה שמורה איבער דעם בעט איך
אייך איר זאלט מיך נעמען אויף פסח · זאגט דער שוחט לאז זיין אזו
נאר באופן איר זאלט ביי מיר זיין אלע אכט טאג פון פסח · דר של"ה
האט באלד גינומען דעם פעקעל אונ האט זיך אן גיפרעגט צום גביר
דאס איז דער שוחט · אונ דער גביר האט אים זייער מקרב גיוועזן ·
בקיצור די צוויא טעג זיינען דורך גילאפין אונ דער של"ה האט הנאה
גיהאט וואס ער האט גיטראפין צו איין ערליכען יודין · ווארום ער האט
איין גיזעהן ניין ערליכקייט מיט דעם כשרין אונ מיט דיא מצות באקין
אונ מיט בדיקת חמץ איז אים אלדינג זייער גיפעלין אונ האט גרויס
תענוג גיהאט · וויא עס איז גיקומען די ערשטע נאכט פון פסח זיינען
זייא גיגאנגען דאוונען · נאך דעם דאוונען זיינען זיי אהיים גיגאנגען מיט
גרויס שמחה אונ דר שוחט האט באמת גרויס שמחה אונ תענוג גיהאט
וואס גאט האט אים צו גישיקט אליבין גאסט אויף יום טוב האט דר
שוחט באלד גיהייסין בעטין צוויא בעטין איינעם פון זיינט וועגין אונ
איינעם לכבוד דעם גאסט אונ האט גיהייסין שטעלין אטיש לעבין זיך
אונ אטיש עקסטרע פון וועגין דעם גאסט אונ מען האט ביידע טישען
מיט זילבער גידעקט אונ האבין גיהויבין אם צו ריכטען דעם סדר

מיט גרוים יראת ושמחה · ווי זיי האבין גיענדיגט דעם סדר האבין זיי גינעסין לכבוד יום טוב אונ איינער פון דעם אנדערין האט מקבל תענית גיוועזן אונ איבער געבליבען אויף איין אנדער און · דער של"ה האט זיך גיפרייט וואס ער האט גיטראפין אויף פסח צו אזוי שוחטים יוד · אונ דער שוחט האט זיך גיפרייט וואס גאט ב"ה האט אים צו גישיקט אזוי אליבין נאכט · ווי זיי האבין גיענדיגט דעם סדר אונ די בני בית האבין שוין גישלאפין האט דער שוחט זיך גיזעצט מיט אים אשמועס ווי די התנהגות פון ארץ ישראל איז אונ האבין דברי תורה אויך גירעט דערנאך זאגט דר שוחט צום של"ה מיין ליבער נאכט עס איז שוין צייט צו שלאפין עס איז שוין נאך האלבע נאכט קומט מיט מיר וועל איך אייך ווייזן וואו איר וועט שלאפין אונ האט אים אזוי דורך גיפירט עטליכע חדרים ביז אין ניין צימער אריין אונ האט פרשלאסין די טירין פון אלע זייטין אונ זאגט אים · רבי זאגט ווידוי ווארום איך וועל אייך באלד קוילין ׃ איך בין דער שוחט וואס איך בין מיט אייך פון דערהיים גיפארין קיין ארץ ישראל אונ איר האט די רענדלאך פון דעם רייקשיל פרלארין אונ האט גיזאגט אז איך האב זיי גינגבעט אונ דורך אייך האט מען מיר מיין אויער אפ גישניטען אונ אז איר ווילט מיר ניט גלויבין באקוקט מיר מיין אויער אונ דאס בארף אזוי ניט זיין דורך איין ערליכין יודין אזוי ווי איר זאל אזא זאך ארויס קומען אונ וועך וויים נאך אזוי ווי איך אז איך בין אין דער נאך גאר ניט שולדיג גיוועזן · והראיה גאט ב"ה האט מיר טאקע פר מיין אמת גיהאלפין איך בין אגביר אין סמטביל · דאס זיך דער של"ה ביי אים אן גיהויבין צו בעטין זאגט דר שוחט אז איר וועט מיט מיר פיל רעדין וועל איך אייך אן ווידוי קוילין · נאר וויל איך האב אויף אייך רחמנות וויל איך ניט איר זאלט אן ווידוי שטארבין · דבן זאגט גישווינד ווידוי ווארום די נאכט איז קורץ · האט דר של"ה הקדוש זיך גישטעלט אין אווינקעלע מיט אצובראכין הארץ אונ האט געבעך ווידוי גיזאגט ווי ער האט גיענדיגט ווידוי האט אים דר שוחט גיבונדין אונ האט ארויס גינומען דעם חלף פון נאנט אונ האט אן גיהויבין צו שטעלין פר זייגע אויגין דערנאך איז ער צו גינאנגען אונ האט אדרייא גיטאן דעם חלף אונ איז מיט אים גיפארין אויף זיין האלז אונ האט גיזאגט (מר עונך וחטאתך תכופר) דאס איז פייטש מיט דעם איז דיין זינד אפ גיטאן אונ דיין פעקער איז פאר געבין · אונ דר שוחט האט אים באלד אויף גיבונדין אונ האט אים איבער גיבעטין אונ האט אים אזוי גיזאגט וועך יודך אייך האט מען מיר דעם אויער אפ גישניטין האב איך דיבער

געוואוסט אז איך בין ניט שולדיג · האב איך תמיד גיקלערט ווען קען
מיין רבי האבין א תיקון אויף דער · ביז השי"ת האט אייך טויזין געוועזן
צו מיר האב איך אייך געגעבין טויט שרעק פארהאף איך אז די וועט
אין אייך בנדאי פארגעבין ובפרט איך בין אייך מוחל נאר באופן זה אז
איר זאלט מיר מוחל זיין אויף די איצטיגע מעשה אונ דערנאך האבין
זייא אפ גיפירט אלוסטיגען יום טוב · נאך יום טוב וויא דער שו"ה איז
אוועק גיפארין האט אים זיין שוחט מיט געגעבין פיל געלד אונ האבין
זיך פון דעמאלסט אן געשריבען בריף איינער דעם אנדערין · אונ דיא
וועלט זאגט אז דורך דעם האט דר שליה הקדוש גישטעלט דיא ווידוי
לעבין די דינים פון פסח אין זיין ספר (שני לוחות הברית) וואס ער האט
מחבר גיוועזן אז ער אונ זיינע קינדער אונ קינדס קינדער זאלין זיך תמיד
דערמאנען אן דער ישועה פון השי"ת וויא אזו ער פירט זיין וועלט יהי
רצון אז דיא גאולה שלמה זאל אויף אונז קומען אמן :

דיא מעשה האב איך גיהערט פון אנשים נאמנים וואס זיי האבין דאס
דערציילט איבער דעם זאלט איר ניט לאכין אויס דעם וואס איך
דערצייל אייך ווארום דר צדיק האט גיזעהן אז עס איז אויף דעם מענטשן
נגזר גיווארין מיתה איבער דעם האט דער צדיק אים איבער גישראקין
כדי ער זאל אפ נעמען זיין עונש מיט פחד אונ ער זאל בלייבין לעבין ·
זכות הצדיקים יגן עלינו ועל כל ישראל אמן סלה :

ספורי נפלאות מאור החיים הקדוש ·

אין דער מדינה וואו דער אור החיים הקדוש האט געוואונט האט זיך
דער קיסר פון דיא מדינה אמאל מיישב גיוועזן אונ האט פאר זיך
גיהייסין ברייגגען די מעטריקע אונ דיא קאנסקריפציע פון זיין גאנצע
מדינה · אונ גיזוכט ער זאל זעהן ווער עס איז מיט אים אין איין טאג
גיבארין גיווארין אונ זאל זעהן וואס פר א גישעפט דר מענטש האט
ער ניט מער גיטראפין נאר איינעם חיים דער זון פון עטר דאס איז דר
אור החיים הקדוש ער האט גיוואונט אין אקליין שטעטיל נייט פון דעם
קיסר האט זיך דער קיסר אנגיטאן אין צווייגע קליידער אונ איז גיפארין
ביז אין דר שטעטיל אריין : וויא ער איז גיקומען אין די שטעטיל אריין
האט ער זיך אן גיהובין צו פרעגין וואו וואונט דא איינער חיים דער זון
פון עטר האט מען אים גיוויזין דאס ער זיצט אין אהינטער גאס אין
איין צובראכענע שטיבל וויא דר קיסר איז אריין גיקומען האט ער אים
ניט גיטראפין אין דר היים האט ער זיין נייב גיפרעגט וואו איז דיין
מאן האט זיא גיזאגט וואס דארפט איר מיין מאן ער איז בית המדרש

זאגט דר קיסר ווידער צו איר וואס האלט גיוועזן אז דוא זאלסט שיקן
דיין סאן אהיים רופן דארום איך דארף אים ווייער גיזעהן האבן זאגט
זיא חלילה ער וועט נים גיין פון דעם בית המדרש אפילו דער קיסר
אליין זאל נאך אים קומען ווארום ער זיצט דארטן דעם גאנצין טאג
אונ לערינט אונ זאגט תהלים האט זיך דער קיסר אויף גיהויבין אונ איז
צוא אים גיגאנגען אין בית המדרש אריין · ווייא ער איז גיקומען אין
בית המדרש האט ער דעם אור החיים נים גיטראפין ווארום ער איז
ארוים גיגאנגען וויא דער קיסר איז אריין גיקומען האט ער גיפרעגט
דיא מענטשין וואס זיינען גיוועזין אין בית המדרש וועלכע צווישין
אייך הייסט חיים דר זון פון עטר זאגין זיי ער איז ניטא ער וועט באלד
אריין קומען האט זיך דר קיסר דערווייל אנידער גיזעצט · וויא דער
אור החיים הקדוש איז אריין גיקומען אונ האט גיזאגט די ברכה פון אשר
יצר ווארט בייא ווארט ביי דעם כיור · אונ איז צו גיגאנגען צום טיש
ער זאל זיך זעצין · האט ער דרזעהן דעם קיסר אונ דער קיסר האט שוין
פון אים אויך נים אראפ גילאזין אאויג האט ער גיזעהן דעם אור החיים
עס איז גיווארין פארב אין זיין פנים אונ זאגט מיט גרוים יראה (ברוך
שחלק מכבודו לבשר ודם) גילויבט איז דר אויבערשטער גאט וואס האט
מיר צו גיטיילט די ברכה אויך · איך האב שוין כמעט אלע ברכות פון
דר וועלט גימאכט נאר די איין ברכה נאך נים ביז היינטיגן טאג · זאגט
דר קיסר צו אים אז דו האסט יוא דערקאנט אין מיר וואס איך בין ·
פארלאנג איך פון דיר זאלסט מיר צו ליב טאן אונ זאלסט מיט מיר
גיין צו דיר אהיים ווייל איך דארף עפעס מיט דיר רידין זאגט דר אור
החיים איך וועל דיר צו ליב טאן אונ זיינען גיגאנגען ביידע וויא זיי זיינען
אריין גיקומען זאגט צוא אים דר קיסר הער נאר מיין ליבער פריינד איך
האב נאך גיזוכט אין די מעטריקעס ווער עס איז מיט מיר געבארין גיווארן
אין איין טאג האב איך אין מיין גאנצין לאנד נים גיטראפין נאר דיר
בין איך צו דיר גיפארן איך זאל דיר בעטראכטין וואס פר איין מענטש
דוא בינסט · אצונד האב איך דיך צו פרעגין צוויי שאלות וויא אזו
האסטו אין מיר דערקאנט אין אז איך בין דר קיסר צווייטע אז דוא
בינסט מיט מיר אין איין טאג אין איין מזל געבארין גיווארין פר וואס
בין איך איין קיסר אונ האב פיל גאלד אונ זילבער אונ דו בינסט אזו איין
ארימאן זאגט דר אור החיים הקדוש דאס וואס דוא פרעגסט מיך וויא
אזו איך האב דר קענט דאס דוא בינסט דער קיסר איך קאן דיר נאך
פון דר צייט וואס מיר זיינען באשאפין גיווארין ווארום מיר זיינען נים נאר
אין איין טאג געבארין נאר אונזערע טאטערס זיינען אין איין נאכט פראגן

גיווארין האב איך נאך דעמאלט גיזעהן וויא די מיטה פון דיין פאטער
איז גיבראכט גיווארין · אונ דאס וואס דוא פרעגסט מיך פר וואס איך
בין אזו ארום אונ דו בינסט איין קיסר זאלסטו וויסין איך בין אויך
רייך מיט דר תורה אזו וויא אנדערע חכמים שרייבין · אונ די תורה
וואס גאט ברוך הוא האט מיר מיט איר גילײדזעליגט איז ביי מיר פיל
מער ווערט וויא דאס גאלד אונ זילבער וואס דוא פאר מאגסט:

דר נאך זאגט דר אור החיים אז איך האב יוא אזו איין ליבין גאסט
אונ האב דיא זכיה דאס דו זאלסט זיין ביי מיר אין מיין צובראכינע
שטיבעל וואלט איך דיר גערין מיט עפעס טראקטירין · זאגט דר קייסר
איך דאנק דיר מיין ליבר פריינד מיט וואס קאנסטו מיך טראקטירין
זאגט דר אור החיים איך וועל דיר מיט אוואונדערליכע זאך טראקטירין
אונ זאגט צום קיסר גיב מיר נאר עטליכע קרייצר וועל איך שיקין קויפין
איין שפינגעלע וועל איך דיר עפעס ווייזין האט דר אור החיים גישיקט
קויפין א שפינגעלע · וויא מען האט דאס שפינגעלע גיבראכט זאגט דר אור
החיים צום קיסר קוק נאר אין דעם שפינגעלע אריין אונ זאג מיר וואס
דו זעהסט אין אים האט דר קיסר גיזאגט איך זעה אין דעם שפינגעלע
אלע פיר טיילין וועלט זאגט דער אור החיים צו טייל אין דיין מחשבה
די פיר טיילין וועלט אונ האב אין זינען אז דו ווילסט נאר זעהן דאס טייל
וואס דיין מלוכה איז האט דר קייסר אזו גיטאן זאגט דר אוה"ח וואס
זעהסטו אצונד זאגט דער קיסר איך זעה דאס טייל פון דיא פיר טיילין
וועלט וואס מיין מלוכה איז אין אים זאגט דר אור חיים צו טייל ווידר
דאס טייל וואס דו זעהסט אויף פיר טייל מיט דיין מחשבה אונ האב אין
זינען אז זאלסט נאר זעהן דאס טייל וואס די מדינות פון דיין מלוכה
זיינען אין דעם טייל האט דר קיסר אזו גיטאן · דער נאך זאגט דר אור
החיים צו טייל דאס טייל ווידר מיט דיין מחשבה אונ האב אין זינען אז
זאלסט נאר זעהן דאס לאנד וואס דוא זיצט דרינען האט ער אזו גיטאן
דר נאך זאגט דר אור החיים צו טייל ווידר דאס וואס דו זעהסט אין
שפיגיל אויף פיר טייל אונ האב אין זינען אז זאלסט נאר זעהן דאס
טייל וואס דיין רעזידענץ שטאט איז האט דער קיסר אזו גיטאן זאגט
ווידער דר אור חיים צו טייל ווידער די רעזידענץ שטאט אויף פיר
טייל אונ זאלסט נאר אין זינען האבין דאס פערטייל וואס דיין בארג איז
דעריין האט ער אזו גיטאן דר נאך זאגט ווידער דר אור החיים צוא
טייל ווידער דעם בארג אויף פיר טייל אונ האב אין זינען נאר דיין פאלאץ
וואס דו באוואונסט האט ער אזו גיטאן דער נאך זאגט ווידר דער אור
החיים צו טייל דיין פאלאץ אויף פיר טייל זאלסט נאר זעהן דיין שלאף

צימער

צימער האט ער אזו גיטאן פרעגט אים דר אור החיים הקדוש וואס זעסטו זאגט דר קיסר איך זעה מיין שלאף צימר איז צו גימאכט זאגט דר אור החיים שטרעק אויס דיין האנט אונ מאך אויף די טיר האט דר קיסר אויס גישטרעקט די האנד צום שפיגיל האט ער גיזעהן וויא ער נעמט אן מיט זיין האנד די קלאמקע אונ האט די טיר גיעפינט פרעגט אים דער אור החיים וואס זעסטו אצונד זאגט ער איך זעה וויא מיין נייב זיצט אויף מיין בעט אונ איין גרויסער מיניסטער שטייט לעבין איר : זאגט דר אור החיים הערסטו וויא זייא שמועסין זאגט דער קיסר ניין איך הער ניט זאגט דר אור החיים צום קיסר בייג זיך צו וועסטו הערין וואס זיי שמועסין · האט זיך דר קיסר צו גיבויגין אונ האט גיהערט ווי דר מיניסטער רעט צו איר וייער אונגליקע בייד אונ זיא זאגט וויא קאן איך דאס טאן איך זאל פעלשין אין מיין מאן אונ דער מיניסטער רעט איר אלס איין אונ לאזט איר בכלל ניט גאך האט דר קיסר דאס אלס דעם אור החיים דערציילט · זאגט דר אור החיים אצונד זאלסטו אן לאדין דיין גיווער אונ זאלסט צילין גלייך אין אים · האט דר קיסר אזו גיטאן אונ האט אים אויס גישאסין טיילע אצונד מוזין מיר באקלערין דער קיסר האט דעם מיניסטער גישאסין ביין אור החיים אין שטוב אונ דארטין איז דר מיניסטערס פלוצלונג אנידער גיפאלין אונ איז גיבליבין טויט די קינערין האט ניט גיוואוסט ווער אונ ווען אונ וואס · זיא האט אים גיפרובט רעטין מיט טראפין אונ מיט דער קוויקונגס אבער דער מיניסטער האט דאס גאר ניט גיהערט האט זיך דיא קינערין גישעמט פר נאך בייד ובפרט דר קיסר וועט אהיים קומן אונ וועט הערין דאס דר אונ דר מיניסטער איז גיפאלין אין זיין שלאף צימער האט זיא אריין גירופין אין קאמער דינער אונ האט אים בשווארין אז ער וועט אייך פענטשין באכטין וואס דער מיניסטער איז גיפאלין אין קינערס שלאף צימער היינט אים זיין לעבין אויף איין האר אונ האט דעם קאמר דינער גיבעטין האט ער דעם מיניסטער גינומען אונ האט אים אריין גיטראגין אין קעלער אריין אונ האט אים דארטין צווישין די פעסער פאר פאקט אונ האט אים מיט זאמד צו גישאטין אונ איז זיך גיגאנגען זיין וועג · אונ דער קיסר נעהמט אונ הערט די אלע גישעפטין דורך דעם שפיגעלע אונ דער ציילט דאס אלס דעם אור החיים אצונד זאגט דער אור החיים צום קיסר צו ברעך דאס שפיגעלע אויף קליינע שטיקלאך אונ זאלסט קיינעם ניט דערציילין פון דעם גאנצין גישעפט יעצט פאר אהיים אונ זאלסט מאכין א גרויסע סעודה אונ איך וועל אויך קומן אויף דער סעודה וועלין מיר זיין פיש איבער בידין דעם גאנצין גישעפט ·

לאמיר לאזין דעם קיסר שטיין אונ לאמיר שמועסין פון דעם גישעפטין
מיניסטער ווי דאס גאנצע מיניסטעריום האבין גיוואר גיווארין פון
דעם מיניסטער אז זיי ווייסין ניט פון נעכטין אן וואו ער אהין גיקומען איז
מען צו לאפין אין אלע גאסין אונ אלע פאר שטעט זוכין אים אפשר
וועלין זיי אים ערגעץ טרעפין טויטער הייט · האט מען זיך ארום גיזאגט
עטליכי טאג אונ מען האט ניט גיטראפין האט זיך איין מיניסטער אפ
גירופין ניט אנדערש אידין האבין אים גיהארגת אונ האבין זיין פלייש
גיגעבין די הינט אויף צו עסין ווארום ווען ניט וואלטין מיר אים אפשר
גיקאנט טויטער הייט גיפינען ווייא דר מיניסטר האט דאס גיזאגט איז דאס
זיי גיפעלין פר איין אמת אונ האבין גנומן קלערין עפעס איין עצה האבן
זיי באלד באקומען צוועלף עדות וואס האבין גיזאגט אז זייא האבין
גיהערט אונ גיזעהן ווייא די אידין האבין דעם מיניסטער גיהארגת · די
אלע צוועליף עדות האבין זיך גיחתמ'ת אויף דעם פראטיקאל אונ דאס
מיניסטעריום האבין ארויס גיגעבין איין פסק דאס מען זאל אלע אידין
פון דער שטאט נעמען אויף איין גרויסין פלאץ אונ מען זאל זיי אלע
די אויגין צו בינדין אונ זאלין גיין איינער נאך דעם אנדערין אונ וועלכר
איר ווערט זיין דער דריטער זאל מען אים הארגענען אונ דאס פאר
מעגין זאל מען אוועק נעמען אונ מען זאל צווא טיילין האלב אין דיא
אוצרות פון דעם קיסר אונ די אנדערע העלפט צו די אלמנה אונ צוא
די יורשים פון דעם מיניסטער אונ דיא צווייא טייל פון דיא אידין וואס
וועלין בלייבין לעבין זאל מען פון זייא אפ ציען דיא קליידר זאלין גיין
בלויז נאקעט אונ מען זאל איטליכן אפ שערין איין האלבע בארד מיט
איין פאה אונ מען זאל זיי מיט הארטע ריטער ארויס טרייבין פון דער
שטאט אונ דאס גאנצע מיניסטעריום האבין גיחתמ'ת דעם אורטייל אונ
האבין אים גיהאלטין ביז דער קיסר ווערט קומען אהיים ער זאל דעם
אורטייל בעשטעטיגען דיא אידין האבין נעבאך גיוואר גיווארין פון
דער גזירה האבין זיי גוזר תענית גיוועזן אונ גיוויינט אונ גישריען צווא
גאט אפשר וועט זיך גאט איבער זיי דער בארימען אונ וועט פאר
קערין דאס הארץ פון דעם קיסר צוא גוטין ער זאל דעם אורטייל ניט
וועלין התמ'ען אונ האבין נעבאך זייער ביטער גישריען אויף זייערע
צרות אין די שולין טאג אונ נאכט:

ווייא דר קיסר איז אהיים גיקומען זיינען גיקומען דאס גאנצע מיניסטעריום
צום גירישין אזו וויא דער סדר איז אונ האבין דעם קיסר דר
ציילט וויא די אידין האבין דעם מיניסטער גיהארגת אונ האבין זיין

פלייש

פליס פאר די שקוצים גיוואורפין וואנט דער קיסר צו די דיא אל קענט איר ווישין אז די אידין האבין אים גיתרצת האבין. די ערוים גינומען דעם פראטיקאל וואס די צוועליף עדות זיינען דארויף גיוועזין גיחתמת וואנט דר קיסר אז איר האט איין בעווייז נייט איר שוין גירעכט נוא וואס טוט מען היינט מיט די אידין • געמען זיי ארוים דעם פסק וואס זיי האבין גימאכט אונ זאגין אויב עס גיפעלט דיר דער פסק פר לאנגין מיר אז דו זאלסט אונטער שרייבין • זאגט דער קיסר דער פסק גיפעלט מיר גאנץ גוט נאר איך האב בדיעה די צייטין צו מאכין א סעודה ווער איך שוין דערמאלט דעם פסק חתמנען וויא דר קיסר האט זיך אויס גירעט האט ער גישאפט צו זייגע דינער זאלין אן הויבין די סעודה מכין צו זיין • אונ האט אויף דער סעודה גיבעטין זיין פאמיליע אונ דאס מיניסטעריום אונ גראפין אונ פירשטין אונ דיא צוועליף עדות זאלין אויך זיין אויף דער סעודה אונ האט גישאפט אז מען זאל שטעלין אויבין צוויי שטולן איינע פאר אים אונ איינע פאר איין אנדערין • בקיצור וויא דר טאג פון דר סעודה איז שוין גיוועזין זיינען די אידין גיבאך אויף גישטאנגען גאנץ פריא מיט צו ברעכיגע הערצער אונ האבין זיך פאר זאמילט אין שול אונ האבין גיוויינט אונ גישריען צו גאט ער זאל זייא העלפין אויס זייער נויט דר עולם איז צונויף גיקומען אויף דר סעודה האט דר קיסר גיזאגט מען זאל ניט געבין צו עסין ביז דר גאסט וועט קומען האבין די מענטשין דר וויל גישמועסט איינער מיט דעם אנדערין אזו ווי דר סדר איז • אין דעם איז אביין גיקומען דר אור החיים הקדוש אקליינר אידיל מיט איין שטעקין אין האנט אונ זיין קאפטין איז גיוועזין גילאטעט איין לאטע אויף דר אנדערער אונ די שיך אויך אזו אונ האט דעם ספאדיק ניט ארא גינומען וויא דר קיסר האט אים דר זעהן איז ער אים אנטקעגן גילאפן אונ האט דעם אור החיים גינומען ביי דר האנד אונ האט אים ארויף גיפירט גאנץ אויבין אן אונ האט אים גיזעצט אויפן שטול לעבין זיך דאס מיניסטריום האבין זיך אנגיהויבין אן צו קוקין איינער דעם אנדערין• אונ דר קיסר האט באלד גישאפט מען זאל געבין עסין צום טיש • דער אור החיים האט ארויס גינומען אויס זיין טארבע אשטיקיל ברויט מיט זאלץ מיט קנאביל אונ האט גילייגט לעבין זיך אונ האט גיזאגט דעם קיסר ער זאל אים הייסין דער לאנגען וואסער ער וויל זיך וואשין • אלע גראפין אונ פירשטין אונ דאס מיניסטעריום האבין זיך גאר ניט גיקאנט פאר וואונדערין וואס דאס זאל זיין • דר קיסר האט גישאפט האט מען באלד גיבראכט איין זילבערנעם בעקין מיט איין שעפער וואסר מיט איין האנטוך אונ דר אור החיים האט זיך גיוואשין מאכע

ברין

זיין טיש אונ האט גיזאגט די ברכה על נטילת ידים אונ המוציא גאנץ
רויך. אונ האט מיט קנאביל פר שמעקט די גאנצע סיליע. נאך דעם
עסין האט מען אן גיהויבין צו שמועסין פון פערשידענע גישעפטין אין
די סניקסטעריום אונ זייערע גידאנקען זיינען גיוועזן ארוים צוא קומען
פון דער הריגה פון דעם מיניסטער וואס די יודין האבין אים גיהרגת
אונ האבין באלד פאר גילייגט דעם אורטייל פאר דעם קיסר ער זאל אים
התמעגען. נעמט דער קיסר דעם אורטייל אונ ווייזט דעם אור החיים
אונ ער לייענט דעם אורטייל גלייך וויא עם וואלט גיוועזן איין גיבארענער
דייטש אדר איין רוס אונ וואונדערט זיך זייער איבער דעם אורטייל
אונ זאגט איך קאן דאס ניט גלויבין די יודין זאלין אזו אמעשה טאן
האבין זייא דאס אבער יוא גיטאן איז דער אורטייל נאך גווייניג אונ
תאטשע איך בין אויך איין יוד גיב איך אייך גירעכט נאר איך וואלט
גערין גיוואוסט וואס פאר איין בעוויז איר האט אויף דער זאך נעמט
דאס מיניסטעריום ארויס דעם פראטיקאל אונ ווייזין אים וויא די צוועלף
עדות האבין זייער פראטיקאל באלייגט דער האט דאס גיהערט אונ
דער האט דאס גיזעהען. זאגט דער אור החיים צום קיסר וארסט
דעם אורטייל בעשטעטיגין אבער ערשט אז דיר סעודה וועט זיך
ענדיגין קודם לאז מען ארויף נעמען משקה אונ דער עולם זאל זיך
אונטער האלטין כדי מען זאל ניט פאר מישין די שמחה אונ מען זאל
מיט דעם פסק ניט ווארטין נאר ער זאל מאכען היינט גישעהען וויא
דער גאנצער עולם האבין דער הערט דיא רייד פון דעם יודיל איז זיי
זייער גיפעלין אונ האבין ביי זיך ניקלערט מיר האבין שוין גיפועלט
וואס מיר האבין גיוואלט האט מען באלד אן גיהויבין צו טראגין פון
דעם קעלער גוטע ווייגען. זאגט דער קיסר צום אור החיים קיין וויין
וועסטו מיט אונז אויך ניט טרינקען זאגט דער אור החיים צום קיסר
גיין נאר קודם טרינקט איר דער נאך וועלין מיר ביידע גיין אין קעלער
אריין אונ מיר וועלין מיט זיך מיט נעמען נאך עטליכע פון דעם טיש
אין קעלער אריין וועל איך מיר דארטין אפשר אם קלייבין וויין צוא
טרינקען דער גאנצער עולם האט דער וויל גיטרונקען וויין אונ זיינען
גיוועזן לוסטיג אונ פרייליך.

דער נאך זאגט דער אור החיים צום גאנצין עולם הערט מיך אויס
גראפין אונ פירשטין וואס איך וועל אייך זאגין איך בין גיבארין
איד אונ האף צו גאט ב"ה אז עס וועט קומען מיין צייט צו שטארבין
וועל איך אויך שטארבין אזוי. אונ גאט ב"ה האט אונז גיגעבין איין
תורה אין דער תורה האט ער אונז גיווארנט מיר זאלין זיך היטין פון

[illegible]

רפואה מיר זאלין קיינעם ניט מארדען עסיקע זיין שוד אדער ניט אייד
הייגן אז די יודין האבין שבר גיוועזין אויף דעם אונ האבין ערמארדעט
דעם מיניסטער מוז מען אויף זייא מקיים זיין איין אנדרין פסוק פון דר
תורה וואס אין דער תורה שטייט גישריבין דיא הענד פון דיא עדות
זאלין זיין צום ערשטין אין דיא מערדערס אונ דער נאך דיא הענט
פון דעם גאנצין פאלק · אונ ווידער האבין מיר איין דין תורה אז עדות
ווערין גיפונען ליגנערס זאל מען טאן דיא עדות אזו ניא זייא האבין
אין זין גיהאט צו טאן דעם מענשין · האבין די אלע מענשין גישריען
בראבא דער קיסר זאל לעבין אונ דער יוד וואס איז דעם קייסערס
פריינד זאל אויך לעבין · דער נאך האט דער אור החיים גיזאגט
איצונד דאמיר גיין אין קעלער אריין ווייין טרינקען אונ דאס מיניסטעריום
מיט דיא צוועליף עדות זאלין אויך מיט אונז מיט גיין · אונ דאס
מיניסטעריום זאלין זיך פון דיא מענטשין וואס זיצין ביא דעם טיש
אוים קלייבין אמענש · דאס ער זאל מיט זייא מיט גיין אונ דיא עדות
זאלין זיך אויך אוים קלייבין אמענטשין וועלכען זייא ווילין ער זאל
מיט זיי מיט גיין · אונ זיינען אלע אראפ גיגאנגען אין קעלער אריין
אונ האבין אן גיהויבין וויין צו טרינקען · אינדעם זאגט דר אור החיים
צום קיסר איך פיל דא עפעס אין קעלער אמיעסין דאמפף גלייך וויא
איין טויטער וואלט דא גילעגין · רופט זיך אן איין עדות איך פיל
אויך נאר איך האב ניט גיוואלט זאגין · קורץ זייא האבין אלע גיזאגט
דאס זיי פילען דעם דאמפף מיר מוזין אוים דעם קעלער ארוים גיין ·
זאגט דער אור החיים גיין קינדערלאך ארוים גיין איז קיין קונץ ניט מיר
מוזין אבער אכטונג געבין וואס דאס זאל זיין וויא קומט אהער איין
טויטער · האט דר קיסר באלד גילאזט אראפ רופין צוויי פראסטע מענשין
זאלין זוכין ווס אין דר קעלער איז דא האבין דיא מענשין ניט פיל
גיזוכט אונ האבין גיפונען דעם גישאסענעם מיניסטער אונ דיא אלע
האבין אים באלד דער קענט אונ זייערע הערצער זיינען גישטארבין ·
ווארום זיי האבין זיך שוין אן גישטויסין אז דאס מוז עפעס זיין דאס
איז ניט גלאט · האבין דיא מענטשין דעם מיניסטער ארויף גינומען
פון דעם קעלער אונ מען האט אים באהאלטין וויא עס גיהער צו זיין
אונ דר קיסר האט גישטעלט וואכין אויף אלע זייטין פון דעם בארג ·
אונ האט זייא די גאנצע גישיכטע דערציילט וויא אזוי דער מיניסטער
איז גישאסין גיווארין אונ דורך וואס פאר אייגע אורזאכע · אונ האט
גיזאגט צום אור החיים איצונד גיב דו ארוים איין פסק · האט דער אור
החיים באלד צו וויסען גיגעבין אז די יודין וואס דא איז גישעהן אונ

קעל

קהל זאל אים אויס קלייבען פון זייא צוועליף יודין אונ זאלין אים שיקן אין קיסערס הויף אריין האט ער אויסליבין יוד איבר גיגעבין איין עדות אין די הענד אבין אונ האט גיזאגט מיט וואס פאר איין מיתה דוא ווילסט אים טויטין פעגסטו אים טויטין נאר היינטיגין טאג • אונ דאס פאר מעגין פון די צוועלף עדות זאלט איר גיזעגין אונ זאלט עס צוא טיילין צו אלע יודין לויט חלק • אונ האלב פאר מעגין פון איטליכין מיניסטער זאל באלד בארעכינט ווערין אונ זאל גיגעבין ווערין צו דיא יודין אונ דיא אנדערע העלפט זאלין זיי זיך באלטין אונ זאלין אס גיזעצט ווערין פון זייער גדולה אונ זאלין ניט טארין וואוינען אין קרוין שטאט צייט זייא וועלין לעבין • אונ האט דעם גאנצין פסק ארויף גינומען אויף איין פאפיר אונ דער קיסר מיט אלע גראפין אונ פירשטין האבין זיך גיחתמת אויף דעם פסק • אונ דער אור החיים איז זיך אוועק זיין וועג אונ דיא יודין האבין גיטאן דעם משפט אין זייערע שונאים לויט דעם פסק פון דעם אור החיים הקדוש :

קהל קדושים

מעשה מהרב הגאון הצדיק המפורסם מוהר״ר שמשון ווינער זכותו יגן עלינו אמן

דער גאון דער צדיק רבי שמשון ווינער האט גילערינט אין זיינע יונגע יארין אין דער ישיבה אונ ער האט זיך גיוויזין אז ער וועט זיין איין גרויסער גאון • אונ עס פלעגט זיין דער מנהג פון פאר צייטין אז יעדער מענטש וואס ער האט גיוואלט איין איידעם ער זאל זיין איין תלמיד חכם פלעגט ער פארין אין דער ישיבה אריין אונ האט זיך אויס גיקליבין איין בחור • ווארום דעמאלט איז נאך די תורה חשוב גיוועין ביי אלע מענטשין מען האט ניט גיוואוסט צו קויפין זיך הייזער אונ גיטער נאר מען האט גיוואוסט אז יעדער וואס הש״י האט אים מזכה גיוועין מיט עשירות • האט ער זיך צום ערשטין אויס גיזוכט איין גוטין איידים וואס האט גיקאנט גוט לערנען דער נאך האט ער זיך גיקויפט נכסים אונ האט גינומען דעם איידים נאקעט אונ בארוועס אונ האט אים אויס גיקלייד אונ האט חתונה גימאכט מיט זיין טאכטער • נוא עס איז גיקומען איין ראנדאר אין דער ישיבה אריין ער זאל זיך אויס קלייבין איין בחור איין בן תורה פאר איין איידעם הכלל וויא דער ראנדאר איז נאר גיקומען אין דער ישיבה אריין איז אים גיפעלין דער גאון רבי שמשון ווינער זיין זכות זאל אונז ביי שטיין ווארום ער

אין פאקע גיהאט אין שיינר פעקל · דאס דר ראנגבאר גיגעבין פר דעם בחור צוא דעם וואס ער האט גיהאלטין די ישיבה אזוייא הונדערט רענדלאך אונ דעם בחור האט ער מיט זיך מיט גינומן · תיכף ער איז צו מזל אהיים גיקומען מיט גרויס שמחה אונ האט גימאכט דיא חתונה מיט גרויס שמחה אונ וויא עס איז גישטאנען ביא דער נאכט האט מען גמאכט די סעודה אוך מיט גרוס שמחה :

בקיצור דיא מחותנים האבין זיך גאר שטארק גיפרייט אונ וויא עס איז גיקימען אז זייא האבין זיך אלע גילייגט שלאפין איז ארויס אפייער פון דעם הימל אונ עס האט אלעס פר ברענט · אפילו וואס זיינען גיקומען צו פארין אוף דר חתונה זיינען פאר ברענט גיווארין אונ אפילו זייען אנטלאפין גיווארין מיט דעם לעבין אונ דר ראנגבאר מיט זיין ווייב אונ דאס גאנצע בני בית זייען פאר ברענט גיווארין · אונ דיא חתן כלה זייען אנטלאפין גיווארין מיט דעם לעבין זייא האבין איינס פון דעם אנדערין נים גיוואוסט · דר חתן האט דר זעהן פון ווייטינס איין גרויסע פאס האט ער דאס פאס איבר גיקערט אונ האט זיך ארונטער גילייגט אונ די כלה האט זיך בהאלטין אונטער דיא בייטר · עס איז גיקומן אין דרייא טעג האט זיך דער גאון משער גיווען אז דאס פייער איז שוין גישטילט גיווארין איז דר גאון אפריער גיגאנגן פון דאס פאס אונ איז גיבליבין שטיין מיט אגמת נפש ער האט נים גיוואוסט צוא דיא כלה איז פאר ברענט גיווארין צו נים אונ ער האט נים גיוואוסט וואס צו טאן · הכלל ער האט ביא זיך אפ גיפאסט ער זאל אוועק גיין צוריק אין דער ישיבה אריין צו זיין רבין ער זאל דארטין זיצין אונ לערנין אזו ווי פריער · עס האט נים לאנג גידויערט איז גיקומן איין גביר פון ווין אין דר ישיבה אריין ער זאל זיך אויס קלייבין איין חתן אין דר ישיבה פון זיין טאכטער וועגין · הכלל ער האט זיך אויס גיקליבן דעם גאון ר' שמשון אונ וייל דער גאון איז גיוועזן איין גרויסער חכם האט ער אויס גינומן פיל תנאים מיט דע״ עושר אונ דאס איז גיוועזן ביא אים דיא ערשטע תנאים וואס ער האט אויס גינומען אז דרייא חדשים פאר דער חתונה זאל מען שיקען בריף אין אלע שטעט אריין אז מען זאל וויסען אז דער אונ דער גביר פון ווין נעמט דעם ר' שמשון פון דער ישיבה אונ מען וועט געבין מתנות צו דיא ארעמע לייט זיבען טאג אונ עסין אונ טרינקן ווער עס וועט קומן קיין וויען :

בקיצור דער גביר איז מרוצה גיווארין אוף דער זאך ווארום דער גאון האט זיך גיטראכט אפשר לעבט נאך זיין ערשטע ווייב איז זיא בוודאי איין ארים מענש ווארום איר פאטר אונ מוטער איז געשטארבן

נאר ווער האט איר צו געבין עסין איבר דעם אז זי וועט הערין אז מען ניט אין וויען עסין און טרינקען און געלט אויף וועט זיא אפשר קומען אהער:

בקיצור דער גביר איז מרוצה געווארין מיט הגאון ר' שמשון אז מען זאל שרייבן בריף אין יעדר שטאט אז ער מאכט חתונה זיין טאכטער און ער וועט געבין עסין און טרינקען און געלד דאצו אויף יעדער וואס ער וועט קומען אויף דער חתונה. הכלל אלע ארימע לייט פון דער גאנצר וועלט זיינען גיקומען צו זיין קיין וויען.

בקיצור הגאון ר' שמשון האט גינומען איין מענשין און האט אים גיזאגט אז יעדער ארימאן וואס וועט קומען אויף דער חתונה זאל מען אויף שרייבן דעם נאמן וויא ער הייסט. עס איז אזוא גיוועזן מען האט גיגעבין עסין און טרינקען און געלט און אלע פאר נאכט איז גיגאנגען הגאון רבי שמשון וויטער צוא דעם מענטש ער זאל דעם טאג צעטיל איבער לייענען אויב עס גיפינט זיך ניט דער נאמען פון זיין ווייב. בקיצור ער האט ניט גיפונען דעם נאמען פון זיין ווייב וויא זיא האט גיהייסין רבקה בת משה ישראל אדער איז איין גלייכין וויא עס איז גיוועזן דער זיבעטער טאג איז ער גיקומן איבער לייענען דעם טאג צעטיל האט ער גיפונען שטיין דעם נאמן פון זיין ווייב האט ער גיפרעגט אויף איר מען זאל זיא אים ווייזין איז גיגאנגען דער שומר דית הנשים און האט זיא אויף גיוויזן מיט דעם פינגער האט ער זיא דער קענט אז דאס איז זיא האט דער גאון גיזאגט צוא דעם שומר וואס ער היט אז מען לאזט אהיים אלע ארעמע לייט און מען גיט זייא מתנות זאל ער אויף האלטין דיא אשה וואס זיא הייסט רבקה בת משה ישראל נאר ער זאל איר ווייזען איין באזונדער חדר אין הויף זיא זאל דארטין נעכטיגן:

בקיצור דער ממונה האט אזוא גיטאן אזו וויא מען האט אים גיהייסין וויא ער האט אויף גיהאלטין דיא אשה האט זיא פארכט גיהאט אפשר וויל מען פון איר חס ושלום שפעטין האט זיא גיזאגט צוא דעם ממונה וואס פאר איין עבירה האסטו אין מיר גיפונען וואס דו ווילסט מיך ניט אהיים לאזין האט דער ממונה גיזאגט איך שווער ביא מיין לעבין אז נאר קיין שום עבירה האב איך ניט גיפונען אין דיר נאר מען האט מיך אזוי גיהייסין טאן. און וויא עס איז גיקומען אזו וויא האלבע נאכט איז דער חתן אויף גישטאנען פון זיין גילעגער און האט זיך מיט גינומען איין ליכט אין האנט און איז גיגאנגען צו דער ארעמער אשה אין איר שטיבעל אריין ער זאל מיט איר רעדין ער האט זיא אויס

געפרעגט

גיפרעגט האסטו נאך איין פאטער אונ מוטער אברודער אקרוב האט זיא גיזאגט ניין האסטו איין מאן האט זיא נים גיענטפערט נאר גיזיפצט האט ער זיא נאך אמאל גיפרעגט האסטו איין מאן האט זיא גיזאגט איך האב גיהאט איין מאן נאר ווער ווייסט אויב ער לעבט האט ער זיא גיבעטין זיא זאל אים דער ציילין וואס עס איז מיט אים גישעהן הכלל זיא האט אים דר ציילט די גאנצע מעשה פון דער שרפה מיט דאס אלעס וואס האט זיך גיטראפין ביז ער האט נאך ניקלערט אז זיא איז זיין ווייב אונ ער איז איר מאן נאר איין זיפץ האט ער גיטאן אונ האט זיך גישלאגין אין זיין הארץ אריין אפשר אין אזו פיל יארין וויא זיא איז ארום גיוועזן אפשר האט זיא זיך מטמא גיוועזן · הכלל ער האט איר אוים גיפרובט אויף דיא זאך אויב זיא האט זיך ערליך גיהאלטין · בקיצור ער האט איר גיפרובט מיט צעהן נסיונות אונ זיא איז נים

בעשטאנען אויף דיא אלע זאכין ער האט זיך אויף גיהויבין אונ איז גיגאנגען צוריק אונ האט זיך גילייגט שלאפין · אין דער פריא איז ער אויף גישטאנען אונ האט גיזאגט צו זיין מחותן אז איין קליינע בקשה בעט ער פון אים ער זאל אים נים אפ זאגין האט דער מחותן גיזאגט וואס איז דיא בקשה האט ער גיזאגט צו אים אז ער וויל זעצין איין בית דין פון דיא חכמים פון ווין ווארום ער דארף זיי עפעס פרעגין · בקיצור דער מחותן האט אים צוא ליב גיטאן אונ האט זייא גישיקט

רופין אז זיי זאלין זיין ביי אים איין גילאדין אויף קאפע · דיא חכמים זיינען ריכטיג גיקומען אונ האבין זיך בזאמען גיפריים מיט פלפולים מיט דעם נתן רבי שמשון זיין זכות זאל אונז ביי שטיין וויא זיא זיינען אלע גיזעסין האט זיך דער רבי שמשון אנידער גישטעלט אונ האט גיזאגט איך האב איך דא עפעס צוא זאגין רבותי · נאר זאגט יעצט מיר דעם דין ווארום איך בין דער מענטש וואס איך האב גינומען נאך איין ווייב אונ השי"ת האט גיפונען דיא זיווג פון אונז ביידע בשעת ווען דיא חתונה איז גיוועזן האבין מיר זיך צו שייד אונ מיר האבין נים גיוואוסט זיא האט נים גיוואוסט וואו איך בין אונ איך האב נים גיוואוסט וואו זיא איז אונ האט דער ציילט דיא גאנצע מעשה מיט דיא שרפה אונ בשעת איך האב מיר מתקשר גיוועזן מיט מיין מחותן האב איך מיט אים אוים גינומען אתנאי אז ער זאל מאכין איין סעודה פאר אלע ארימע לייט באמית איך זאל וויסין אויב מיין ווייב לעבט נאך · אונ היינט האב איך איר גיפונען צווישען די מדינה ארימע לייט אונ איך האב מורא פר דעם חרם פון רבינו גרשון פר דעם דער וואס נעמט צוויי ווייבער · היינט לערינט מיר דעם דין · האבין זיי אים

גיזאגט אז איינע דארף ער געבין נאר דיא גבירה איז אין דיין
האנט וועלכע דוא ווילסט מענסטו דיר נעמען וויא דער מחותן דער
גביר האט דאס גער הערט האט ער צוא אים גיזאגט נוא ועמען
ווילסטו געבין נאר האט ער גיזאגט דיין טאכטער וויל מיט דעם דין איז
דיא ערשטע מיין ווייב · אונ ווען איך וואלט גיוואוסט אז זיא לעבט
נאך וואלט איך דאך ניט גיטארט נעמען דיין טאכטער אונ אז איך האב
גיפונען סיין אבידה וועל איך איר אהיים נעמען איז דיא זאך גיפעלין
אין דוא אויגין פון דיא חכמים פון וויען · אונ דעם שווער איז דאס
אויך גיפעלין אונ האט גיזאגט אצונד וויים איך וואול אז דוא בינסט
איין צדיק אונ עס טוט דאך מיר אויך באנק איך זאל נאך דאזין אזוי
איין גאון נאר איך פאר זיבער מיך אויף נאט אז ער וועט מיר צו שיקין
איין אנדערין אויף דיין ארט איך זאל אים געבין מיין טאכטער פאר
איין מאן אונ דורך דעם וואס איך האב גיזעהן אז אזוא איין פאר מעגין
האסטו נאך גילאזין פון וועגין דוא זאלסט נים מאן קיין אום רעכט
איבער דעם וועל איך דיר אויך ניט אהיים לאזין ליידיג פון מיין הויז
איך גיב דיר טויזינד רענדליך פר דעם וויל דוא תאסט גיטאן ווי עס
דארף צו זיין מיט יושר אין גאטס אויגין אונ אין מענטשינס אויגין ·
אונ ער האט גיגעבין איין גט צו זיין נאייע ווייב דאס איז דעם גבירס
טאכטער אונ ער האט אים גיגעבין די טויזינד רענדליך אונ דר גאון
האט זיך באהעפט מיט זיין ערסטע ווייב אונ ער האט מיט איר נאך
אמאל גירעט אונ האט איר גיזאגט סימנים אונ זיא האט אים דער
קענט אז דאס איז איר מאן · בקיצור זייא האבין צו זאמן גיוואונט אונ
זיי האבין זיך אפ גיקליבין איין שטאט ער זאל מיט איר וואונן אין זיין ·
בקיצור דיא זאך איז מפורסם גיווארין ביי אלע מענטשין אין די שטאט
ווין ביז די זאך איז גיקומן צוא דיא יועצים האבין זייא דער
ציילט דעם מלך · האט דער מלך גישיקט נאך דעם גאון רבי שמשון
ער זאל אים אן קוקין וואס פאר איין מענטש ער איז אז ער וואורפט
אוועק אזו איין גרויס פאר מעגין פון וועגין זיין ישרות לבב ווארום
אין דער גאנצער שטאט האט מען גיוואוסט אז דער מענטש איז אגרויסר
עושר אונ זיין טאכטער איז אשיין מענטש אונ ער קלייבט זיך אוים
איין ארימע אשה וואס זיא גייט אויף די טירין · בעטין איין שטיקיל
ברויט · עס איז אזו גיווען דער גאון האט גירעט מיט דעם מלך צוויי
ווערטער איז ער אים זייער גיפעלין גיווארין ווארום ער האט גיזעהן אז
ער איז זייער אקלוגער מענטש אונ דיא זאך וואס ער האט גיטאן
מיט דער ארימע אשה איז אויך זייער גיפעלין דעם קיסר האט דער

פלך

מלך געזאגט אז דוא בינסט יוא אזעלכער מענטש איבער דעם זאלסטו וויסען אז פון היינט אן האב איך דיר אויס גיקליבען דו זאלסט זיין בייא מיר איין יועץ האט זיך דר גאון גיבוקט פר דעם מלך איבר דעם חן וואס ער האט געפונען אין זיינע אויגין אונ פון דעמאלסט אן איז ער גיוועזן איין מושל איבער אלע מושלים וואס זיינען ביי דעם מלך:

נוא וויא דר גאון רבי שמשון איז גיגאנגען שפאצירין מיט דעם מלך גלייך ווי צוויי ברידר אונ וויא עס איז גיוועזן אז זיי זיינען אמ גיגאנגען שפאצירין האט זיך דר בישוף ארויס גיקוקט פון זיין קליין פענצטעריל ווארום דארטין האט ער גיזעהן ווי דר מלך גייט שפאצירן מיט דעם יוד מיט גרויס אהבה עס האט אים דאס גיקרענקט הכלל אין עטליכע טעג ארום האט דר בישוף נאר גיקלערט מחשבות וויא אזוי צו מאן שלעכטץ דעם יוד דער בישוף האט זיך בארעבינט אז ער זאל אריין גיין צום קיניגינס פאלאסטער אונ ער זאל מיט איר ריידין איניגע ביידע שלעכטץ אויף דעם יוד. נוא ווי עס איז גיוועזן אז ער האט זיך דר וואוסט אז דער מלך איז נים דא אין דער היים איז ער גיגאנגען צו דעם קיניגינס פאלאסטער אונ דאס געזאגט צו איר איך האב דיר עפעס צו זאגין קיניגינס פאלאסטער ווי אזוי פאלאסטו דאס צו זעהן אז אייער זאל אין דיין פאטערס הויז אזוי גרויס זיין אונ חשוב זיין אונ זאל זיין ביי דיין פאטער איועץ אונ גיים מיט דיין פאטער צו זאמען שפאצירן ווייסטו דען נים פון לאנג אן אז אידין זיינען שונאים צו די וואס דינען פרעמדע אם געטער אונ ווייער דת איז אנדערש פון אונזער דת האסט דען נים גיהערט וואס דיא אידין האבין גיטאן מיט אונז ביז אונ דיא שנאה איז נאר גיוועזן ווייל זיי האבין אנדערע דינים אונ מיר האבין אנדערע דינים. בקיצור ער האט מיט איר אזוי אריין גירעט אז עס האט איר שוין אויך פאר דראסין אויף די אידין ביז זיא האט אים מבטיח גיוועזן אז זיא וועט דאס זאגין איר פאטער האט דר בישוף נאך אמאל גיזאגט צוא די בת מלכה עס איז נאך נים גוט נאר מען מוז זעהן דעם איד צוא הארגענען ווארום פון אלע זאכין וואס מען מוט זיי קענען זיי זיך אויס רייניגען. איבר דעם מוז מען קלערין גיהיים עצות דעם איד צו הארגענען:

האט זיא אים גיפרעגט ווי אזוי קאן מען דאס מאן האט דער בישוף גיזאגט צו איר ווייסטו וואס דו זאלסט זיך מאכן קראנק וועט דיין פאטער בוודאי קומען צו דיר ומבקש רפואה זיין אונ וועט מיט נעמען דאקטורים וועלין זיי אלע זאגין אז דוא בינסט גיזונד וועט ער דיר פרעגין וואס דען פעלט דיר וועסטו אים זאגין דו זאלסט וויסען אז מיר פעלט גאר נים נאר דאס וואס דו וועסט דיר גיסאבט דעם איד פר איין קבורה

און ער ווייסט אלע דינגע גיהיימניסע וואכין דאס קריינקט זיך אנשטאט וואס דו באראכטסט צו לויערין אויף זיין לייב מאכסטו אים נאך פאר איין יאוש · בקיצור זי האט אים סבתיח גיווען אויף דר נאך אויך עס איז אזו גיוועזן אין דעם אנדערין טאג אין דר פריא האט זי זיך גילייגט אויף איר גילעגער און האט גיזאגט אז זיא איז קראנק :

בקיצור סען האט גישיקט נאך אלע דאקטורים פון דר גאנצער שטאט ניי זאלין איר געבין מיטלען זי זאל גיזונד ווערין האבין זיי אלע גיזאגט עס פעלט איר גאר ניט נאר זי האט אין זיך איין קריינקונג פון וועגין איין זאך · בקיצור דר מלך איז אריין גיגאנגען צו איר און האט איר גיפרעגט וואס איר קריינקט · בקיצור זי האט אים דער ציילט אז דאס איז נאר איבער דעם אידין ער איז איר גלייך ווי וועהט דעם מלאך המות · בקיצור דר מלך האט גיזאגט צו איר אז עס הארט דיר יוא אזו שטארק זאג איך דיר צו אז ער וועט שוין ניט מער אריין קומען צו מיר אין מיין פאלאטס נאר פון דעסט וועגין זע מיין טאכטער אויב עס איז דא אזו איין קלוגער מענטש צווישין מיינע אלע יועצים האט זיא גיזאגט וואס העלפט דאס ווען ער איז אבער אזיד די אידין לויערין תמיד אויף אונז גויים און מאכט אים פאר איין פריינד :

בקיצור ווי אזוי האט סיט אים אזו גירעט נאט ער איר מבטיח גיווען אז ער וועט שוין ניט מער קומען צו אים אין שטוב אריין אבר דר מלך האט ניט גיוואוסט אויב די זאך איז אן גירעט פון דעם בישוף איבר דעם האט זיך דר מלך ניט גיהיט פון צוא גיין מיט דעם איר אויף די קריינקע נאט פר דעם בישופס וואו איז דר מלך גיגאנגען מיט דעם איר שפאצירין אויף דעם פרישער לופט אבער צו זיך אין שטוב אריין האט ער אים ניט גילאזט ביי זיין טאכטער זאל ניט מאכן קיין צער נפש · נאר ווי דר בישוף האט דאס גיזעהן אז ניי גייען ביידע צו זאמען שפאצירין אזו ווי פריער פונט דאס אים נאך מער גיקריינקט · הכלל דער בישוף איז גיגאנגען נאך אמאל צוא דעם קיניגס טאכטער און האט איר איין גירעט אזו וויא פריער און האט איר דער ציילט אז איר פאטער גייט נאך מיט דעם אידין אזו ווי פריער מיט גרויס פריינטשאפט ·

בקיצור זיא האט נאך איין מאל אזו גיטאן און האט זיך גימאכט קראנק און זיא איז שוין שטארק גיווען קראנק פון דעם אן ביידין בקיצור זיינען ווידער גיקומען אלע דאקטורים פון דער שטאט צוא איר מען זאל איר געבין מיטלין אויף איר קריינק האבין זיי ווידער גיזאגט אז עס פעלט איר גאר ניט נאר דאס איז איין קריינקונג פון וועגין איין זאך · דער טאטער האט איר נאך אמאל גיפרעגט וואס פעלט דיר האט זיא אים

גיזאגט אז עס העלפט מיר גאר ניט גאר איך ווייס ניט אויב די האסט
גיהארכט דעם איד און אצינד זאלסטו וויסן אז מיר ווערט אלע מאל
ערגער איבער דעם איד:

נא איצונד קריג דיר אוים צוא ווילסטו איך זאל בלייבן לעבן צו די
ווילסט דער איד זאל בלייבן לעבן וואס ער וויל אונז הארגענען
און ער האט פיינט אונזער אמונה · בקיצור עס האט דעם מלך ווייטער
גיהארט אפילו אויף דעם ערקסטן פונקט אז ער זאל ניט קומען אין זיין
שטוב אריין וויל די נאך מער האבן מען זאל נאך דעם איד אין גאנצן
הארגענען וויא האט אבער מיט אים ווייטער שטארק גירעט פון וועגן די
זאך האט דר מלך גיזאגט איך קען אים גאר ניקס טאן ווארום ער האט
מיר אויך קיין שלעכטס ניט גיטאן און ער האט אנטקעגן מיר ניקס
טובה גיטון נאר איך וועל אזו טאן איך וועל זאגן דעם איד ער זאל
קומען אונטער דר שטאט דארטין וואו עס איז דא דער קאלך אויבן
ווארום איך באדארף מיט אים צו רידין איין סוד און צו דעם ממונה
פון דעם קאלך אויבן וועל איך שרייבן איין בריף אז ווי באלד עס
וועט קומען איין מענטש אין דער שעה זאל ער נעמען דעם מענטשין
און זאל אים אריין ווארפין אין קאלך אויבן בלי שום טענה ומענה בכדי
ער זאל שטארבין גיזונד פאר זיין צייט און איך וואל גיט זיין שולדיג
אין דאס · בקיצור עס איז אזו גיוועזן מען האט גישיקט איין בריף צוא
דעם ממונה פון דעם קאלך אויבן אז לסימן ווייטער זיין וועט קומען
אהער איין מענטש זאל מען אים נעמען און מען זאל אים אריין
ווארפין אין קאלך אויבן בלי שום טענה ומענה און דעם אידן האט
ער גישיקט רופן און האט אים גיזאגט אז מארגין ווייטער זיין אין דר פריא
זאלסטו זיין אויף דעם און דעם ארט און איך וועל אויך אהין קומען אהין
און מיר וועלין שמועסין איין דבר סוד און דאס האט מען גיטאן פאר
די אויגין פון די בת מלכה:

דאמיר זייא דא לאזין שטיין און לאמיר שמועסין פון דעם וואס גאט
ב"ה היט אפ זיינע היילגע צדיקים פון אלע צרות אזו ווי דר פסוק
זאגט רגלי חסידיו ישמור דיא פיס פון זיינע פרומע צדיקים היט גאט אפ
היטין אונז חס ושלום אפילו דער צדיק איז שוין אין דר צרה נעמט ער
דעם רשע און שטעלט אים אויף זיין ארט אזו וויא דער פסוק זאגט
צדיק מצרה נחלץ ויבא רשע תחתיו דער צדיק ווערט פון דער צרה
אויס גיצויגין און דער רשע קומט אויף זיין שלעכטין ארט און דא וועט
איר זעהן ווי דר פסוק איז מקוים גיווארין אין רבי שמשון ווינער זיין
מעשה זאל אונז בכח [illegible] : ווייל איז דעם קעגנטשין וואס מיר ודקרם

סיפורי נפלאות

זיך אין גאט ב"ה אמן וכן יהי רצון :

נאך דער גאון רבי שמשון ווינער זיין זכות זאל אונז ביי שטיין אמן אויף געשטאנען אין דער פריא אונ האט קודם כל אפ גידאוונט אונ האט איין גישפאנט זיין רייט וואגין אונ דער משרת איז מיט אים גיפארין • נאך ווי עס איז גיקומן גאהענט צו דעם ארט וואס דער גאון האט שוין בעדארפט אהין צו קומען אין דער צייט • איז אים אנטקעגין גיקומען איין אלטער מאן אונ איז גיפאלין פאר זיין רייט וואגין אונ האט גיזאגט איך בעט דיר מיין העדר זיי מיר מוחל איך שטיי שוין דא זייער אלאנגע צייט איך זאל גיפינען איין איד ווארום דא ניט ווייט איז דא איין ברית מילה אין איין דארף אונ עס פעלט אונז איין מענטש צום מנין אונ איין מוהל אונ סנדק • אונ איצונד זאלט איר וויסין אז דר מלאך פון גאט האט אייך אהער גישיקט איר זאלט אונז ממלא זיין אונזער בקשה האט דער גאון זיי גיזאגט וואס העלפט דאס איך בין אבער גישיקט גיווארין פון דעם מלך איך זאל קומען אויף דעם ארט אין דער צייט ווי אזו קען איך אוועק גיין פון דעם קיזערס גיבאט איך זאל ניט זיין צו דער צייט וואס דער מלך האט מיך גיהייסין דארטין זיין האט אים דער אלטער אפ גיענטפערט אונ זאגט צו אים אמער איר וועט גיין אין דעם גיבאט פון דעם מלך מלכי המלכים הקדוש ברוך הוא וואס ער מאכט קעניגין אונ די מלוכה גיהער צוא אים • דער גאון האט אים ניט גיקאנט ענטפערין קיין ווארט אונ איז מיט אים גיפארין האט דער גאון גיפרעגט דעם זקן אויב עס איז ווייט פון דאנען האט דר זקן אים גיוויזין מיט דעם פינגער אז דא ניט ווייט איז דאס ארט אונ גאט ב"ה וועט דיר העלפין אז דו וועסט ניט האבין קיין אומשטאנד פון אונזער ברית מילה אונ דוא וועסט נאך קענען קומען אויף דעם ארט בשלום :

בקיצור ער איז מיט זייא גיפארין צוויא שעה האט אים אוים גיוויזין אז ער פארט ערשט פינף מינוט ווארום ער האט ביי זיך גיהאט איין שמחה של מצוה פון איין גיבאט פון איין מלך צו איין גיבאט פון דעם מלך מלכי המלכים הקדוש ברוך הוא אונ איז צוא מזל אהין גיקומען ווייא ער איז אהין גיקומן איז טאקע אמת גיוועין דאס וואס דר זקן האט אים דער ציילט אונ ער איז גיוועין סנדק אונ מוהל • בין כך ובין כך איז דר ווייל אוועק גיגאנגען אהאלבר טאג האבין די מענטשין אים ניט גילאזט אהיים פארין נאר ער מוז שוין זיין נאך ביי דר סעודת נאך דעם ברית • בקיצור ער האט זיך ביי זיי אוים גיבעטין אז ער זאל שוין אוועק גיפארין ער איז אוועק גיפארין איז ער צו גיקומן צום קאלך אויבין האט ער גיפרעגט דעם ממונה פון קאלך אויבין איז דא ניט גיוועין

דער

דער מלך האט אים דער ממונה גיזאגט גיין האט זיך דער צדיק זייער גיפרייט וויל ער איז פריער גיקומען וויא דער מלך אונ האט דעם רצון פון השי״ת גיטאן אונ האט ביי זיך גיטראכט אצונד זעה איך אז שלוחי מצוה אינן נזוקין • די שלוחים וואס גייען טאן איין מצוה די ווערין ניט גיזוק ער האט דארטין גיווארט אזו וויא איין שעה אונ דער מלך איז נאך ניט גיקומן האט זיך דר גאון אויף גיהויבין אונ איז גיפארין אהיים: איצונד לאמיר צוריק גיין אונ לאמיר שמועסן פון דעם סוף מעשה וואס

עס האט זיך מיט אים גיטראפין אונ לאמיר לויבין צו השי״ת אויף זיינע גרויסע וואונדערליכע זאכין וואס ער טוט וואונדר גאר אן אשיעור בקיצור דעם קיזערס מאכטער האט תיכף גישיקט צום בישאף אז מען

האט שוין אפ גישמועסט אז מען זאל דעם איד הארגענען מיט מיתו משונות אונ זיא האט אים דער צוילט דיא גאנצע מעשה אז מארגין זייגער נייע ווערט מען דעם איד ווארפין אין קאלך אויבין אריין אונ קיין שום מענטש ווערט אים ניט מציל זיין: בקיצור דער בישאף איז אויף גישטאנען גאנץ פריא ווארום ער האט זיך גיטראכט דער איד היט בוודאי אפ דאס וואס דער מלך הייסט אים אונ דער איד וועט בוודאי קומען צו דער צייט וואס מען האט אים גיהייסין קומען איבער דעם וועל איך קומען צו דער צייט איך זאל צוא גיין צוא דעם קאלך

אויבין זעהען וויא דער אידינס אברים ווערין צוא ברענט: נוא דאס איז גיוועזין וויל ער האט ניט גיוואוסט דעם פסוק בנפול

אויבך אל תשמח אז דיין פיינט פאלט זאלסטו זיך ניט פרייען ובבשלו אל יגל לבך אונ אז דיין שונא ווערט גשטרויכלט זאל זיך דיין הארץ ניט פרייען פן יראה ה׳ רע בעיניו אפשר וועט גאט ב״ה דאס זעהן וועט דאס אים פאר דריסין והשיב מעליו אפו וועט ער אפ קערין זיין צארין פון אים אויף דיר איבער דעם זאלסטו זיך ניט פרייען הכלל דער בישף איז גישווינד צו גיפארין דאמיט ער זאל קומען אהין זייגער נייען ער זאל זעהען איין נקמה אין דעם איד • נוא וויא ער איז נאר צו גיקומען איז תיכף גיגאנגען דער ממונה טאן וואס מען האט אים גיהייסין אונ האט אים אריין גיווארפין אין קאלך אויבין אריין בלי שום טענה ומענה ער האט זיך גיטראכט עס איז אפשר אפאר מינוט שפעטער ווי ניין קען מען דען אזו אין דער רגע קומען אונ דאס איז בוודאי דער מענטש ווארום קיין אנדערער איז ניט גיקומען אין דער שעה נאר ער איז בוודאי דער מענטש: בקיצור דער גאון וואס ער איז גיקומען נאך דעם האלבין טאג האט ער מיט אים גאר ניט גירעט ווארום מען האט אים גיט גיהייסין אריין ווארפין אין קאלך אויבין נאר דעם וואס ער וועט קומען זייגער

גיין

וין אבער דער נאך איז גיקומען זיינער צוועליף · בקיצור תיכף וויא ער
האט גאר ארין גיווארפין דעם בישאף אין קאך אויבין האט ער תיכף
גישיקט דעם מלך איין בריף אונ אזו האט ער גישריבין אין דעם בריף
איך האב גיטאן ווי דו האסט מיר גיהייסין טאן מיט דעם מענטש וואס
ער וועט קומען אין דער צייט: וויא דער מלך האט דאס דער הערט איז
ער גיפאלין אויף זיין פנים אונ האט גיוויינט אונ האט גישריען ווי צוא
מיר דורך דיר זיין טאכטער האב איך גימאכט פר לירין אזעלכע טייערע
פעריל פון מיין אוצר דאס ער איז גיוועזן אזא פעריל וואס האט קיין
שאטץ מיט וועמען וועל איך מיר קענגען איבער שטועסין איין זאך וואו
איז נאך גיוועזן אזעלכער מענטש אין דער גאנצער וועלט אונ האט
גיטאן אפאטש מיט די הענט אונ האט גיוויינט :

בקיצור די טאכטער האט שוין אויך באנק גיטאן פאר וואס זיא האט
אים אן גירעט ער זאל אים אוס זיסט הייסין הרגענען אבר זיא האט
אים נאר גיטרייכט האט זיך דער מלך אנידער גיזעצט אויף דער ערד
אונ האט זיך אן גיטאן א זאק אויף זיין קאפ אונ האט נאר גיוויינט אין
גיגאנגען דער מלך אונ האט גישיקט צו דעם ממונה איין בריף אז אפשר
וועט נאך גיפונען ווערין איין ביינדיל פון אים זאל ער אים שיקן
ווארום ער האט זיך גיטראכט לאז חאטשי דאס צוא איין זכר פון
דעם חשובין מענטש איך וועל דאס ארייון לייגין אין אקעסטיל
דאס איז אפ גיגילט אונ וועל דאס לייגין צווישין מיינע אוצרות האט
דער ממונה צוריק גישריבין אז עס גיפינט זיך גאר ניט קיין שום שטיקיל
ביינדיל פון זיינע ביינער האט ער נאך מער גיוויינט עס האט זיך
אים גינאכטין טרערין אזו וויא וואסער מענטשין זיינען צו גיקומען וויא
ווארין אים טרייסטין מען האט אים ניט גיקענט טרייסטין ער האט אים
גקלאגט מיט גרויסע קלאג ער האט גיזאגט ווי איז מיר אויף דיינע
יארין וואס זיינען פאר לארין גיווארין נאר אומגיריכט איך האב מיך
אפילו מיט דיר ניט גיקושט וויא איז צוא מיר · וויא איז צו מיר מיט
וועמען וועל איך מיך שוין קאנען ראטין איין עצה מען האט דיר אפילו
ניט באגראבין אזו ווי מען טוט אלע מענטשין · נאר אזו ווי די שטרויא
וואס זיא ווערט פאר ברענט פון דעם פלאם אזו ביסטו אויך פר ברענט
גיווארין עס איז ניט כון דיר איבער גיבליבין קיין שום זכר אונ ער האט
נאר גיוויינט : נוא וויא ער האט אזו גיוויינט האט ער דער זעהען פון
וויטונגס דעם הייליגין צדיקס רייז וואגין קומט אן אין שטאט ארייון הט
דער מלך זיך דער שראקין מחמת ער האט גיזעהן אז ער לעבט נאך
האט ער גיטאן א וואונק צו אים ער זאל צו אים צו קומען ער איז בשלום

צו איהם צוא גיקומען אונ אויף אים איז גיפאלין אשרעק פון שמחה אונ זיי האבין זיך ביידע גיפרייט האט ער אים גיפרעגט וואס איז דאס גיוועזן מיט דיר וואו ביסטו גיוועזן · האט ער דערציילט אים די גאנצע מעשה האט מען פארשטאנען אז דעם בישאף האט מען אזוי גיטאן אונ עס איז אן אים מקוים גיווארין דער פסוק בור כרה ויחפרהו ויפול בשחת יפעל · ער האט גיגראבין אגרוב פון זיינט וועגין איז ער אליין אריין גיפאלין : אזו זאל השי"ת טאן נסים ונפלאות צו אלע יודין אמן וכן יהי רצון אמן ואמן :

פון דער מעשה קענט איר זעהן ווי השי"ת היט אפ זיין פאלק ישראל פון אלע צרות נאר מיט השגחה פרטיות אונ דו מענש זאלסט דאס אויך וויסין אז עס קומט צו דיר איין מצוה אין דער האנט אריין אפילו אקליינע מצוה זאלסטו איר ניט אוועקווארפין ווארום דורך דר קליינער מצוה וואס הגאון ר' שמשון ווינער האט גיטאן וואס ער איז גיפארין משלים זיין אמנין איז ער ניצול גיווארין פון דעם טויט איבער דעם זאלסטו זעהן נאר צו טאן מצות ומעשים טובים · ובזכות הצדיקים זאלין מיר זוכה זיין לנחמות ציון וירושלים אמן :

נייער איין וואונדערליכע מעשה פון דעם היילגין לובלינערס רבי הרב הגאון הגדול המפורסם ר' שמעלקע מניקלשבורג זיין זכות זאל אונז ביישטיין ועל כל ישראל אמן :

עס איז גיוועזן אז מען האט גימאכט דעם גאון ר' שמעלקע פאר איין רב אין די שטאט ניקלשבורג האט מען אים צו גיטיילט כבוד אז עס איז ניט משער צו זיין דעם גרויסין כבוד אז די גאנצע שטאט האבין זיך גיפרייט · דעם כבוד וואס מען האט אים צו גיטיילט אז מענטשין פון ווייטע ערטער האבין זיך אלע צוזאמען גיזאמילט זיי זאלין קומען אין די שטאט אריין זיי זאלין אים מקבל פנים זיין צוויי מייל איז מען אים אנטקעגין גיגאנגען מיט גרויס שמחה מען זאל אים אריין פירין אין דיא שיינע פאלאצין וואס מען האט אן גיגרייט פון זיינט וועגין · האט זיך די שטאט פאר וואונדערט אויף דעם גרויסין קול פון שמחה וואס מען האט אריין גיפירט דעם גאון האבין זיך אלע גיפרייט : בקיצור זיי האבין זיך אלע שטארק גיפרייט · נאך עס איז גיוועזן ווייא מען האט אריין גיפירט דעם גאון אין זיינע שיינע שטיבער אריין האבין זיך מענטשין זייער גישטופט זיי זאלין אן קוקין דעם רבי פון זיין כבוד וועגין האט דער גאון תיכף גיענטפערט איידער ער איז גיקומען

אופן

אויפין שוועל (ברוך הבא ר׳ שמעלקא) אונ דערנאך אז ער איז אביסיל
געגאנגען ארויף ווייטער אזו האט ער צו זיך אליין געזאגט זעצט אייך רבי
ר׳ שמעלקא דערנאך וויא מען האט זיך אנידער געזעצט צום טיש עסין
האט ער צו זיך אליין געזאגט נא עסט רבי ר׳ שמעלקא:

בקיצור ער האט אלם נאר געזאגט כהאי לישנא אונ דאס וואס ער האט
געזאגט האט ער געזאגט הויך מיט אגרויס מול אונ האט צו זיך
אליין צו געטיילט כבוד דיא אלע מענטשין וואס זיינען דארטין
געוועזן האבין זיך פארוואונדערט עס האט זיך קיינער ניט געוואגט
צוא פרעגין דעם רבי פאר וואס ער זאגט אזו נאר איין למדן אגרויסער
עושר איז געוועזן ער האט אים געפרעגט וואס איז דאס רבי דיא זאכין
איז ביי דעם פאלק זייער אגרויסע תמיה עס ווייזט אויס ביי דעם
פאלק אז דער רבי איז ארויף נאך כבוד׃ האט דער רבי געענטפערט
אונזערע חכמים האבין געזאגט יהי כבוד חבירך חביב עליך כשלך:
איז דער פשט אזוי עס זאל ביא דיר גלייך זיין דער כבוד וואס דיינע
חברים טיילין דיר צו גלייך וויא דר כבוד וואס דוא טיילסט דיר אליין
צו׃ איז דאס עפעס שיין אז איך זאג צוא מיר רבי ר׳ שמעלקא אזו זאל
גלייך זיין ביי דיר דער כבוד פון די מענטשין׃ וויא ער האט אים
אזוי געענטפערט האבין אלע מענטשין געזעהן אז ער איז אגרויסער
צדיק אונ מען איז צוא אים געפארין פון פיר זייטין פון דער וועלט:
פון די מעשה קענט איר זעהן אז מען דארף נאר אנטלויפין פון כבוד
אונ זיך אפ היטין פון גאוה אזו וויא עס שטייט אין דער מעשה
וויא אזו דער הייליגער צדיק האט געזוכט מחשבות אפ צו היטין זיך
פון כבוד ובזכות הצדיקים והחסידים זאלין מיר זוכה זיין צו גיין אין
טמע וועגין מיר זאלין קענען השי״ת דינען בלב שלם אמן וכן
יהי רצון: